

Prva sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 29. travnja 2003.

Redoslijed izvršavanja osnova za plaćanje treba biti jedinstven

Nacionalni odbor za platni promet održao je, pod predsjedanjem viceguvernera Hrvatske narodne banke Čede Maletića, svoju prvu sjednicu 29. travnja 2003. u Hrvatskoj narodnoj banci.

Članovi Odbora jednoglasno su donijeli Poslovnik o radu Odbora kojim je uređen način rada Odbora, prava i dužnosti članova i predsjednika Odbora, javnost rada Odbora, kao i ostala pitanja vezana uz rad Odbora. Zatim je članovima predstavljen idejni projekt ustrojavanja gotovinskih centara u zemlji te je naglašeno da Hrvatska narodna banka u suradnji s Financijskom agencijom i zainteresiranim bankama u zemlji planira u nekoliko idućih godina na području Republike Hrvatske osnovati gotovinske centre u cilju učinkovitije i sigurnije pohrane, obrade, distribucije i povlačenja gotovog novca te snižavanja jediničnih troškova. Članovi Odbora dali su jednoglasnu potporu razvoju projekta.

Vezano za evidenciju (redoslijed) neizvršenih osnova za plaćanje, istaknuto je nejedinstveno, odnosno različito postupanje banaka prilikom izvršavanja navedenih osnova. Prema navodima i saznanjima banaka, inicijativa za drugačije postupanje pri izvršavanju evidentiranih osnova za plaćanje potekla je od Financijske agencije koja je samoinicijativno, bez konzultacija s bankama za koje obavlja poslove platnog prometa kao treća strana, promijenila uputu na osnovi koje obavlja navedene poslove.

Članovi Odbora jednoglasno su zaključili da se nisu mijenjali zakonski propisi u zemlji koji uređuju prioritet u naplati evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje, te nema nikakvih razloga da se mijenja način postupanja. Tako bi redoslijed izvršavanja evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje trebao u svim bankama biti jedinstven, i to onakav kakav je bio prije početka primjene novog Zakona o platnom prometu u zemlji. Odlučeno je da će, u cilju provedbe tih zaključaka, Hrvatska narodna banka, Hrvatska udruga banaka i Hrvatska gospodarska komora, izvijestiti Financijsku agenciju da nema osnova za izmjenu redoslijeda kod izvršavanja evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje.

Vezano na način naplate mjenica u bankama članovi Odbora konstatairali su da u platnom prometu postoji nejednako postupanje. Utvrđeno je da otprilike polovina banaka u zemlji nalog za naplatu mjenice za koju nema dovoljno sredstava za izvršenje uvodi u evidenciju neizvršenih osnova za plaćanje, dok ostale banke u takvim situacijama mjenicu vraćaju imatelju na daljnje postupanje. Zato se kod poslovnih subjekata u zemlji stvara nesigurnost i nezadovoljstvo. Hrvatska narodna banka i ovom je prilikom obrazložila svoje stajalište prema kojem se nalog za naplatu mjenice ne može uvoditi u evidenciju neizvršenih osnova za plaćanje. Ministarstvo financija podržalo je stav Hrvatske narodne banke, a osobito s aspekta nedavnog podnošenja zahtjeva Republike Hrvatske za članstvo u EU te potrebe prilagodbe propisa RH s određenim standardima EU-a. S tim u vezi predlažu da i u postupanju s mjenicom budemo kompatibilni s ostalim europskim zemljama, koje ne poznaju institut uvođenja naloga za naplatu mjenice u evidenciju neizvršenih osnova za plaćanje. Članovi Odbora jednoglasno su se složili da se nalog

za naplatu mjenica ne uvodi u evidenciju neizvršenih osnova za plaćanje. Zaključeno da će Hrvatska udruga banaka i Hrvatska gospodarska komora svojim bankama članicama dati preporuku za postupanje u tom smjeru, te da će Odbor na sljedećoj sjednici glasovati o zaključku da se nalog za naplatu mjenice ne uvodi u evidenciju neizvršenih osnova za plaćanje.

Vezano za različito tumačenje odredaba Zakona o zateznim kamatama, što dovodi do nejedinstvenog postupanja banaka prilikom izvršavanja osnova za plaćanje (uglavnom ovršnih sudskih rješenja), članovi Odbora zaključili su da se navedeni problem može riješiti jedino donošenjem novog propisa. Članovi Odbora obaviješteni su da je pri Ministarstvu financija formirana radna skupina s ciljem izrade novog zakona o zateznim kamatama kojim bi se trebalo urediti navedeno pitanje.

Hrvatska udruga banaka informirala je Odbor o novim obrascima platnog prometa, koji će biti predstavljeni javnosti 15. svibnja 2003. na Financijskom forumu.